

Актор на державній службі... Київ має приклад Олександра Биструшкіна в аналогічній іпостасі, а після призначення Богдана Ступки на посаду міністра культури і мистецтв подібні речі перестали дивувати. Підвладна лише законам творчості тонка душа митця і регламентована жорсткими законами держави наполеглива діяльність чиновника — як ці взаємовиключені речі можуть уживатися в одній людині? Про це і не тільки про це в інтерв'ю з **Михайлом Голубовичем**.

Актор і чиновник

Михайло Голубович

Народився 1943 року у м. Золотоноша Черкаської області. У 1967 році закінчив Київський інститут театрального мистецтва (курс В.Харченка), відтоді працював актором у Луганському музично-драматичному театрі. З 1977 року — народний артист України. З 1987 очолює українську трупу, а з 1990-го Луганський український музично-драматичний театр. Серед театральних ролей: Апраш («Циганка Аза» Старицького), Микита («Дай серцю волю, заведе в неволю» Кропивницького), Діоген («Діоген» Константинова, Рацера), Антоній («Антоній і Клеопатра» Шекспіра). Знімався в кінофільмах «В'язні Бомона», «Пропала грамота», «Дума про Ковпака», «Відлюдько», «Театр невідомого актора», «Як гартувалася сталь», «Юркові світанки», «Останній гайдук», «Мужність», «Десять років війни», «І був вечір, і був ранок», «Мерседес» тікає від погоні, «Берег», «Солом'яні дзвони», «Козаки йдуть», «Вишневі ночі», «Діти чавунних богів», «Дорога на Січ», «Острів любові». Нині поєднує художнє керівництво Луганським українським театром із посадою начальника обласного управління культури та мистецтв.

29

■ Михайло Голубович і Людмила Травникова у фільмі «Сон» Серіал «Острів любові». Режисер О.Бійма.

■ Михайло Голубович в ролі Діогена у виставі «Діоген» Константинова, Рацера. Луганський український музично-драматичний театр. Режисер В.Московченко.

Кореспондент: Михайле Васильовичу, в українському кіно зараз, як відомо, ситуація досить сумна, так що багато відомих і прекрасних акторів залишилися без роботи. А чи вам вдається останнім часом зніматися?

Михайло Голубович: На превеликий жаль, зараз у кіно справді серйозних пропозицій майже немає — занадто мало картин знімається. І у нас, в Україні, та й по всіх республіках колишнього Союзу. Це сумно, бо те, що сьогодні пропонує нам Захід — і з телевізора, і на екранах кінотеатрів — це на дев'яносто відсотків кіномотлох. А кінематограф, хочемо ми того чи не хочемо, серйозно формує свідомість людини, і ми тут дуже багато втрачаємо.

А стосовно ролей... Остання моя робота була у фільмі «Сон» режисера Олега Бійми. Це другий фільм із телевізійного циклу «Острів любові». А нещодавно Микола Мащенко запропонував мені роботу в майбутньому фільмі «Богдан Хмельницький». Ще одна пропозиція з Москви, але там поки що не знайшли грошей на фільм, а тому говорити про це зарано.

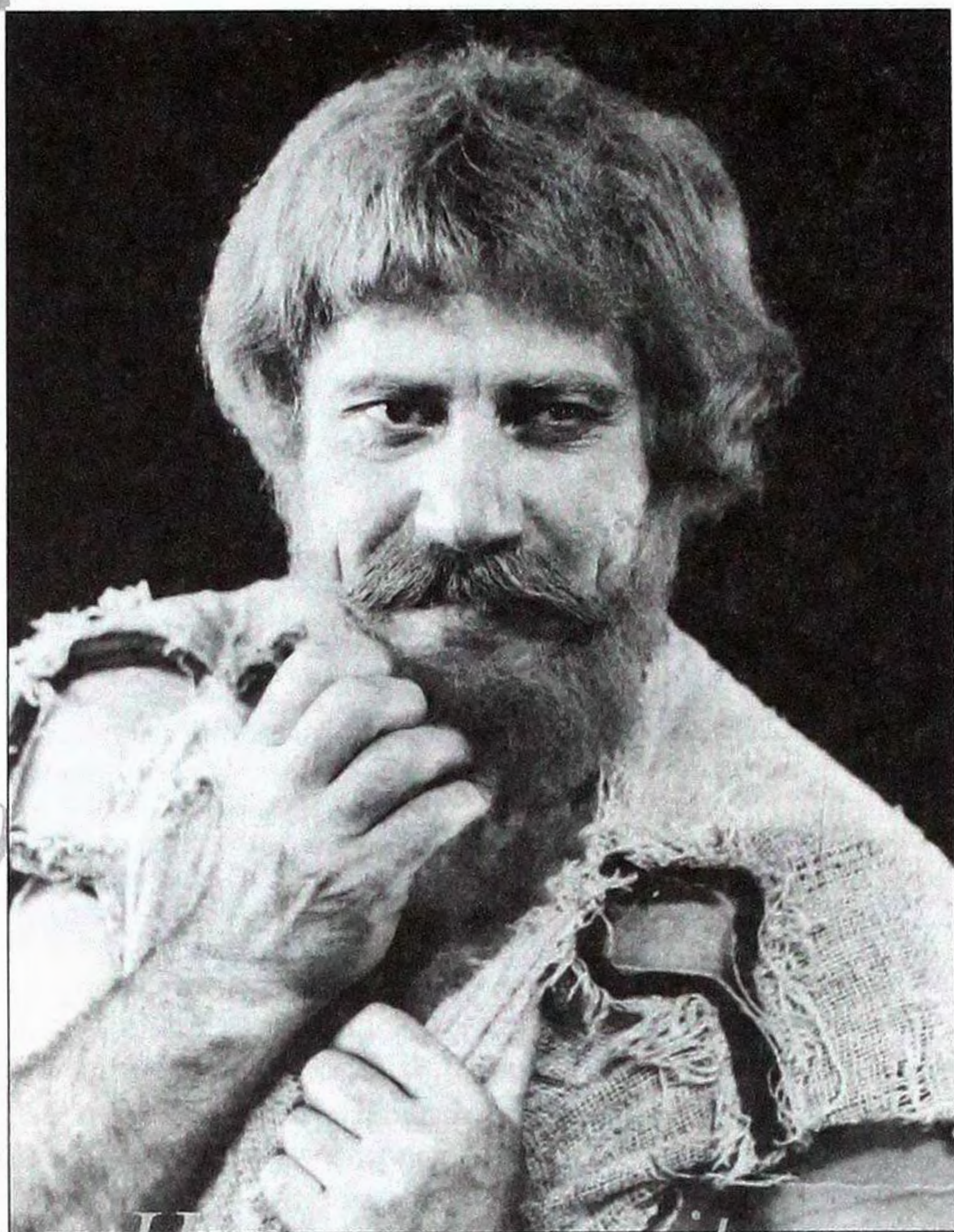
Кор. Кажуть, така вже доля митця, що вони у всі часи були якщо не в прямій, то в духовній опозиції до вла-

ди. Вам же, кого багато людей знають і люблять як актора, випала місія ось уже тривалий час очолювати Луганське обласне управління культури, себто бути одним із впливових державних чиновників. Нема у вас внутрішнього роздвоєння між творчістю і рутинною, багато в чому канцелярською роботою державного службовця?

М.Г. Немає. Бо мені не байдуже те, чим я займаюся, і якладаю в цю роботу душу — інакше не можна. Свого часу, коли мені запропонували цю посаду, я поставився до цього негативно. Але мене спитали: невже тобі байдуже, хто буде на цьому місці, хто буде виконувати цю роботу та й чи взагалі виконуватиме?..

А мені не байдуже. Бо сьогодні в культурі працюють, без перебільшення скажу, ті, в кого якраз душа болить. Вони отримують кричущо мізерні зарплати, по якихось шістдесят-сімдесят гривень, хоча насправді ціну їхній роботі грошми не скласти. Художники, в яких ніхто не купує картини, бо купівельна спроможність людей катастрофічно низька. Актори, які не можуть розкрити повною мірою

На поталу звірам ми не дамося

свій творчий потенціал, бо фільми практично не знімаються. Музиканти, яких знають лише у своєму місті, а влаштувати гастролі нема за що. А бібліотекарі, викладачі художніх і музичних училищ... Професіонали, які не можуть прожити на свої скромні заробітки і змушені йти торгувати в переходах... Зберегти цих людей у культурі, дати їм змогу працювати, сприяти їм — цим я переймаюся, цього добиваюся.

Кор. Тобто головним своїм завданням ви бачите збереження культурного, духовного начала, яке в кожному обов'язково присутнє. Це і є функція працівників культури?

М.Г. Безумовно. У нас занадто багато зруйновано останнім часом, а найбільше — в душах. От хоча б той же кінематограф. Виросло вже ціле покоління молодих людей, які ніколи не бачили справжнього кіно, — не про телевизор кажу, а про кінотеатри, та ще на широкому екрані. Це ж зовсім інше враження! Молодь треба вчити кращому, а не віддавати її на поталу «кіноящику». І ми зараз наново налагоджуємо систему кінопрокату в області, і з репертуаром вирішуємо проблему — і щоб оновлювався, і щоб кіномотлоху голлівудського було менше.

Я глибоко переконаний, що людяність, висока духовність властива всім нормальним людям, тільки в одних вони більше розвиваються, а в інших — менше в силу тих чи інших обставин. І от ці обста-

вини ми мусимо створювати людині, особливо молодій.

Кор. Луганський український музично-драматичний театр, наскільки мені відомо, це значною мірою ваше дітище.

М.Г. Це наше спільне дітище. Я працюю в цьому театрі 32 роки, і весь цей час, і навіть ще до мого приходу, він не мав свого приміщення. Тепер має. І зрозуміло, не тільки театр, — місто, область мають чудове приміщення колишнього Будинку культури будівельників, яке нам вдалося буквально врятувати. І якби ми цього не зробили, то, мабуть, із цього приміщення вже нічого б не лишилося, навіть рами порозтягали б...

Ми і російський, і ляльковий театри зберегли в Луганську, і навіть новий відкрили — міський, у Северодонецьку. Ми зберегли творчий і викладацький потенціал в музичних і художніх навчальних закладах — причому інколи навіть самі себе трішки обманюючи. Адже тривало повальне скорочення працівників, і через нестачу бюджетного фінансування прийшла директива з Міністерства культури ліквідувати одне з музичних училищ — або Северодонецьке, або Луганське. Але ж кожен із цих закладів має свою історію, специфіку, унікальність, готує хороших фахівців, яких сьогодні, до речі, не вистачає, особливо в селі. І ми пішли на маленьку хитрість — утворили на їхній базі коледж, об'єднавши в один вищий навчальний заклад, а де факто зберегли обидва.

Кор. Тобто, незважаючи ні на що, державна служба є для вас більше життям, аніж новою фолією?

М.Г. Безперечно, це життя. І воно важке, як і кожне справжнє життя. І в ньому, як і в житті, теж час від часу треба виконувати якісь ролі, причому іноді дуже різні. Але нормальний актор кожною своєю роллю живе, а не грається нею. І навіть якщо моя нинішня робота — це роль, то я намагаюся прожити її чесно і з повною самовіддачею.

Кор. Михайле Васильовичу, останнім часом говорять, що тепер змінюється сама сутність людини, мовляв, дедалі рідше можна зустріти приклади чуйності, теплоти у ставленні один до одного. Люди стають жорстокими, більш практичними, у них усе більше переважає тваринне начало. Ви поділяєте цю думку?

М.Г. Я не згоден із цим. Так, умови життя непрості, і дехто впадає у відчай, але далеко не все залежить від матеріального. Іноді спостерігаєш, як, приміром, на виставі хтось кричить або насіння лузає... Я думаю, це від елементарної невихованості. Адже з народження у кожній людині всього порівну закладено, а далі вже хто як розвивається, що в кого закладається — батьками, дитячим садочком, школою... І воно проявляється. І це у всі часи було, завжди були люди, які не зовсім по-людськи йшли по життю, але таких завжди було менше. А що робити, щоб їх не було зовсім?.. Не знаю. Якби знав, то, мабуть, уже давно не тут був би. Я такий, як і всі, вважаю себе нормальною людиною. І знаю, що таких як я багато, і на поталу звірам ми не дамося.